Krátke úvahy o listoch Petra

Požehnania v novej podobe

Predslov

Listy Petra majú typický hlas pre mladého veriaceho, lebo jeho služba sa týka hlavne Božieho kráľovstva. Utrpenie je prítomný podiel a budúca prichádzajúca sláva je odplatou pre tých, ktorí sú verní princípom tohto kráľovstva. Jeho listy tiež ukazujú, ako požehnania veriaceho sú teraz duchovné a nebeské, v protiklade s prirodzenými a pozemskými požehnaniami pozemského ľudu Izraela. Či už vyvolenie, vykúpenie, dedičstvo, dom Boží, kňazstvo; všetko má novú podobu. Predstavuje sa nám aj iný veľmi dôležitý predmet, totiž Božia vláda. Ako čitateľ uvidí, všetko je ovládané dominantnou črtou prítomného času – MILOSŤOU.

Poznámka redakcie: Toto je prvý článok zo série autora M. W. Biggsa Listy Petra. Pôvodný text

(v angličtine) je redakčne skrátený, upravený a formálne a rétorikou prispôsobený úzu časopisu Solas. Používame pojmy, slovnú zásobu a citáty z Písma podľa prekladu prof. Roháčka. Táto poznámka sa vzťahuje na všetky články tejto série.

Krátke úvahy o listoch Petra

Požehnania v novej podobe

1) Peter, apoštol Ježiša Krista, vyvoleným pútnikom diaspory

v Ponte, v Galácii, Kappadocii, Ázii a Bitýnii,

2) vyvoleným podľa predzvedenia Boha Otca v posvätení Ducha

k poslušnosti a k pokropeniu krvou Ježiša Krista:

milosť vám a pokoj nech sa rozmnoží!…

1. Petrov 1:1-4

Akým nesmiernym otrasom musela byť smrť Pána Ježiša pre tých z jeho učeníkov, ktorí dúfali, „že on je ten, ktorý ide vykúpiť Izraela“ (Lukáš 24:21). Bol to skutočne zármutok pre nich všetkých, ale otras pre týchto. Lebo nielenže boli tiahnutí k nemu neodolateľnou mocou jeho milosti a milovali ho – a naozaj, ako ho všetci milovali – ale nádeje spojené s Mesiášom na zemi veľmi ovládali ich srdcia, ako sa môžeme dozvedieť z citovanej kapitoly Lukáša.

Ježiš zomrel a zdalo sa, že ich nádeje boli rozptýlené. Ale oni, ktorí boli tak tiahnutí k nemu, mali sa učiť, že vo vzkriesenom Spasiteľovi a Pánovi všetko bolo nie stratené, ale večne zaistené!

Táto a iné podobné otázky sú vysvetlené v listoch Petra. Nie že by Peter písal tým, ktorí poznali Pána na zemi, lebo hovorí: „ktorého, keď ho aj neznáte podľa tela, milujete“ (1. Petrov 1:8). Ale jeho listy ukazujú, ako sú nádeje a požehnania Izraela zaistené vo vzkriesenom Kristu.

Ako je to s každou časťou Písma, listy Petra majú svoje vlastné príznačné miesto a charakter v zobrazení božskej pravdy. Ak chceme správne pochopiť ich dosah, ich spojitosť, musíme pamätať na to, že Peter bol apoštol obriezky, totiž pre tých, ktorí boli zo židovského národa (pozri Galatským 2:8); hoci v cestách Božích bol to on, ktorý bol vyvolený nato, aby otvoril dvere viery pohanom. Kľúče kráľovstva nebies boli dané jemu, a pri vykonávaní tejto administratívnej služby on kázal nielen Židom, ako to máme zaznamenané v Skutkoch 2, ale kázal aj Kornéliovi a jeho pohanským príbuzným, ako môžeme čítať v Skutkoch 10.

A predsa jeho charakteristické apoštolstvo bolo pre Židov. Podľa toho aj jeho listy majú tento jedinečný charakter.

Keď je to tak, musíme si povšimnúť, že požehnania kresťanstva sú predstavené ako požehnania, s ktorými pozemský Boží ľud bol už oboznámený, ale odteraz sa mali poznať celkom novým a odlišným spôsobom. Boli to požehnania nie nové v tom zmysle, že by neboli počuté nikdy predtým, ale nové vo svojom charaktere a podobe. Toto je dôležité mať na pamäti pri čítaní týchto listov. Lebo zvláštnym spôsobom ukazujú, že v cestách Božích niet nijakej chyby, nijakého zlyhania. Chyby a zlyhanie ľudí neporazili Boha! Kňazstvo a obete, Boží vyvolený národ a jeho kráľovstvo, všetky sa mohli zrútiť v slabých ľudských rukách, ale teraz ich všetky prevzal Kristus a položil ich na pevný nezlyhávajúci základ. V našej kapitole čítame:

„Peter, apoštol Ježiša Krista, vyvoleným pútnikom diaspory v Ponte, v Galácii, Kappadocii, Ázii a Bitýnii, vyvoleným podľa predzvedenia Boha Otca v posvätení Ducha k poslušnosti a k pokropeniu krvou Ježiša Krista: milosť vám a pokoj nech sa rozmnoží!“ (1. Petrov 1:1-2)

Tí, ktorým apoštol písal, boli rozptýlení. Preto nevlastnili svoje pozemské dedičstvo, zem zasľúbenú ich otcom. Ani príchod ich Mesiáša, Krista, nijako nezmenil ich postavenie v tomto ohľade. Ak skutočne počuli o jeho príchode na zem – o jeho narodení v Betleheme, o jeho skutkoch moci, o jeho slovách milosti – jeho smrť zničila všetky nádeje, ktoré mohli povstať v ich srdciach. Ale oni uverili v Krista, ktorého nevideli! Oblak ho vzal spred očí tých, ktorí ho videli tu na zemi. Tí, ktorým apoštol písal, ho nevideli. A tak boli v tom istom postavení ako my. Všimnime si niektoré z tých požehnaní, ktoré mali byť známe novým spôsobom.

Vyvolenie ostáva spoľahlivo stáť. Ale teraz nebolo spojené s Abrahámom, Izákom a Jakobom. Bolo zaistené milosťou a bolo podľa predzvedenia Boha Otca. Meno Otec nám hovorí o Bohu zjavenom v jeho aktivitách milosti.

Mali aj posvätenie. Ale teraz nebolo spojené s tým, čím boli v tele ako z Izraelovho rodu. Bolo to posvätenie Ducha.

A potom pokropenie krvou a poslušnosť; ale teraz toto nebola krv zmluvy, ktorá hovorila o smrti pre každého priestupníka, a poslušnosť teraz nebola spojená s požiadavkami vrchu Sinaj. Ľud Boží bol posvätený pre poslušnosť a pokropenie krvou Ježiša. Táto drahá krv hovorila o

zaistenom požehnaní a poslušnosť bola úplne nového druhu a bola spojená so zákonom slobody. (Porovnaj 2. Mojžišova 24:7-8 a Židom 8:9-13; 9:18-22; Jakub 1:25; Rímskym 13:10).

Vyvolenie, posvätenie a pokropenie krvou všetko malo byť známe novým spôsobom. Namiesto toho, že by boli v tele, boli zaistené v Duchu, spojené s Bohom Otcom a drahou krvou Ježiša!

Akú dôstojnosť dáva táto zmena charakteru všetkého! Samotné osoby Trojjedinosti (ako hovoríme), boli spojené s ich požehnaniami. A všetky boli prijaté vierou. Všetci sme tu na spoločnom základe. Zvrchovanosť, ktorá mohla povolať Abrama, vybrať si Izáka a vyvoliť si Jakoba, ukazuje sa ešte zvrchovanejšou, keď Boh Otec vyvoľuje podľa svojho vlastného predzvedenia! A táto zvrchovanosť samotná nie je rozporuplná, keď si vyvoľuje aj úbohých pohanov, ako vysvetľuje Rímskym 9:1-33. Ako právom môžeme ďakovať Bohu za jeho zvrchovanosť. Nemali sme nijakú nádej bez nej!

Všetko bolo nové v svojom charaktere. Teda aj ich nádeje. Teraz tieto neboli spojené so zemou alebo krajinou Kanaán. Naša kapitola pokračuje:

„Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás podľa svojho mnohého

milosrdenstva znova splodil cieľom živej nádeje vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych, cieľom dedičstva, neporušiteľného, nepoškvrniteľného a neuvädnuteľného, ochráneného v nebesiach pre vás.“

Smrť a vzkriesenie Krista zmenili všetko. Mnohé nádeje boli právom sústredené v Ježišovi na zemi. Ale zdalo sa, že smrť Ježiša uzavrela každé dvere nádeje na tejto línii. Boli teda tieto nádeje stratené? Nemožné! Boh nemôže zlyhať. Ježiš vstal z mŕtvych. Jeho vzkriesenie priviedlo na svetlo a do bezpečia každú nádej. Títo veriaci boli znova splodení pre živú nádej vzkriesením Ježiša. Keď boli všetci stratení hriechom človeka, týmito „rukami bezbožných“, ktoré ukrižovali Ježiša, potom prehojné „milosrdenstvo“ Božie znova oživilo všetko mocou vzkriesenia.

O koľko väčšie a obdivuhodnejšie je teraz všetko! Čím bol Kanaán v porovnaní s dedičstvom v nebi? Zem, dokonca zem zasľúbenia je len miestom Ježišovej smrti. Tu na zemi nie sú nijaké nádeje. Jeho život bol odňatý zo zeme. Toto musel spoznať etiópsky eunuch v Skutkoch 8. Štefan videl Ježiša v nebi. Tam sú všetky naše nádeje. Etiópsky eunuch číta, ako bol Ježišov život odňatý zo zeme. Jeruzalem ho teraz nepriťahuje. Skoro nato mesto a chrám boli zničené. Ale neporušiteľné, nepoškvrnené a nevädnúce dedičstvo je v nebi, kde je Ježiš! Uvedomil si si to niekedy, milý čitateľ? Kde sú tvoje nádeje? Vieš, že Ježiš zomrel tu na zemi? On vstal. Kde je Ježiš, je miesto každej našej nádeje a každého nášho požehnania. Odkedy Ježiš zomrel a znova vstal, všetko sa zmenilo.

Veriaci dnes sú vo veľkom nebezpečenstve prehliadať nebeský charakter svojho požehnania. Izrael bol pozemský ľud s národnou históriou a pozemským náboženstvom. Izrael mal materiálny chrám. Všetko bolo spojené s videním a zemou. Požehnania kresťana sú celkom

odlišné. Spojené sú s vierou a nebom. My sme nebeský ľud. Tomu, ktorého milujeme, bolo odmietnuté dať mu jeho miesto ako Kráľovi tu na zemi, ale ako dobre vieme, on je teraz v nebi. Naše nádeje sú tam, kde je on. Smrť ako temný mrak visí nad všetkým tu na zemi; ale vzkriesený Pán priniesol na svetlo jasnejšie nádeje. Boli sme splodení pre živú nádej vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych.

Skúšky viery a spasenie duše

5) ktorí ste mocou Božou strážení vierou cieľom spasenia,

ktoré je hotové, aby bolo zjavené v poslednom čase,

6) v čom to plesáte, málo teraz, ak je kedy potrebné,

rmútiac sa v rozličných pokušeniach…

1. Petra 1:5-9

Tí, ktorým bol adresovaný prvý list Petra, Pána podľa všetkého nevideli; lebo čítame: „Hoci ste ho nevideli, milujete ho.“ Svoje poznanie Ježiša dosiahli prostredníctvom správy, ktorú prijali vierou, a ich požehnania boli odložené pre nich v nebesiach. V tomto poslednom spojení dve veci vynikali ako spojené navzájom: moc Božia a viera. „Ktorých moc Božia prostredníctvom viery zachováva ku spáse.“ Týmto veriacim nebol daný nijaký vonkajší dôkaz ohľadne istoty a reality ich požehnaní. Všetko bolo zaistené Ježišovou smrťou a vzkriesením, a správa o všetkom bola prijatá počutím viery. Všetci, ktorí sú teraz veriaci, stoja na tomto spoločnom základe, lebo súčasné obdobie je správou Božou vo viere (1. Timotejovi 1:4).

Výhľad na plné spasenie – to jest spasenie v každom ohľade, ktoré sa má skoro zjaviť – môže právom napĺňať naše srdcia radosťou, ako napĺňal srdcia týchto veriacich: hoci teraz na krátky čas naša viera je skúšaná, ako bola skúšaná ich viera.

V pasáži, ktorú máme pred sebou, 1. Petrov 1:5-9, o moci Božej sa hovorí ako o takej, ktorá je definitívne spojená s vierou a so spasením našich duší počas obdobia skúšky, skúšky viery. Hovoriac všeobecne, Boh teraz neuplatňuje svoju moc, aby nás vyslobodzoval z našich neobvyklých, nešťastných okolností. Môže tak urobiť výnimočne, ako Petra vyslobodil z väzenia. Ale Jakub bol sťatý. Aj Trofima nechal Pavel nemocného v Miléte. Vieme dobre, že naše rodiny nie sú imúnne voči chorobe, ani nie sme oslobodení od tlaku okolností. Viera je skúšaná (verš 7).

Poznáme Spasiteľa, ktorý tu bol ukrižovaný, ale ktorý vstal z mŕtvych. Vieme, že on sa skoro vráti, keď každé zasľúbenie bude naplnené a viera bude obhájená, pričom sa zmení na skutočné vlastnenie všetkého, čo sme očakávali. A nadovšetko, hoci sme nevideli Ježiša, milujeme ho! Ale nateraz naše dôkazy sú dostupné len viere.

Moc Božia jednako nie je menej skutočná, ale ona je overená len prostredníctvom viery. Skutočne, len vierou je táto moc dostupná, ako čítame: „moc Božia prostredníctvom viery.“ Ako sa teda prejavuje moc Božia? Ako je známa teraz? Ona je známa v našich dušiach; my dosahujeme cieľ svojej viery, spasenie duší.

Pavel a Sílas v žalári sú šťastnou ilustráciou a dávajú jasný dôkaz tohto spasenia duše. S chrbtami vyšľahanými prútmi, vo vnútornom žalári, s nohami vloženými do klady, títo dvaja muži dokázali moc Božiu! Nehovorím o zemetrasení. To bol druhý dôkaz jeho moci, keď sa prejavila iným spôsobom. Hovorím o Božej moci, ktorú vierou zakúšali vo svojich dušiach. Nijaký vnútorný žalár nemohol uväzniť ich duše. Tu nebolo pochybnosti, pokiaľ ide o skúšku viery; ale nijaký múr alebo brána nemohla spútať pohyb viery. Zdalo sa, že volanie, aby prišli do Macedónska, je omylom, nedorozumením, po ľudsky povedané, zlyhaním. Pavel a Sílas boli v žalári, v nanajvýš stiesnených a bolestných okolnostiach a zdalo sa, že ich misijná evanjelizačná cesta dospela k nešťastnému koncu. Ale v skutočnosti to nebolo tak. Týchto dvoch šťastným mužov zachovávala moc Božia prostredníctvom viery. Nijaké putá nezviazali ich srdcia! V radosti spasenia duše, vo viere v Ježiša, ktorého milovali, modlia sa a spievajú Bohu chválospevy. Skutočne, šťastní ľudia! Že sa neskôr Bohu zaľúbilo preukázať jeho moc a do základov otriasť žalárom, bola celkom iná vec. Nie toto ich primälo spievať. Oni spievali, kým boli v putách!

V budúcom, prichádzajúcom svete – miléniu, ako sa niekedy nazýva – spasenie Božie sa ukáže v tom, že jeho ľud bude vyslobodený z bezpríkladného tlaku. Satan bude zviazaný; moc smrti bude zrušená, anulovaná; účinky hriechu budú odstránené; a zem bude potom zakúšať vplyv a šťastné stavy Ježišovho kraľovania. Vláda milosti bude potom verejná; ale teraz je známa len prostredníctvom viery a v našich dušiach. A tak je tu skúška viery.

„Rozličné pokušenia“ – to jest ťažkosti – skúšajú, či dokážeme dôverovať Bohu navzdory každej vonkajšej okolnosti. „My sami sme už vyslovili nad sebou výrok smrti,“ hovorí apoštol v 2. liste Korintským 1:9, „aby sme nedúfali v samých seba, ale v Boha, ktorý kriesi mŕtvych.“ Vzkriesenie tu znamená obhájenie. „Ak to má byť, náš Boh, ktorému slúžime, je schopný oslobodiť nás z rozpálenej ohnivej pece, a oslobodí nás z tvojej ruky, ó, kráľu,“ povedali traja hebrejskí zajatci. Ale dodali: „Ale ak nie,“ to znamená, oni nemali nijaké slovo, že Boh ich vyslobodí. Viera vie, že on by to dokázal a ochotne prenechávajú záležitosť jemu. Najjasnejšia črta ich viery žiari v slovách: „Ale ak nie, nech ti je známe, ó, kráľu, že tvojim bohom nebudeme slúžiť a zlatému obrazu, ktorý si postavil, nebudeme sa klaňať.“ Viera spočíva v Bohu, nie v okolnostiach.

Musela to byť pozoruhodná zmena pre Žida, ktorý sa stal kresťanom, nepokladať svoje okolnosti za známku Božej priazne. Boháč zomrel a v podsvetí pozdvihol svoje oči. Chudobný zomrel a bol zanesený do lona Abrahámovho (Lukáš 16). „… bohatý ťažko vojde do nebeského kráľovstva“ (Matúš 19:23; Jakub 2:1-6).

Jednako spasenie je pripravené zjaviť sa. Teraz je známe vierou v našich dušiach; ale každý deň nás prináša bližšie k okamihu, keď nádej dá miesto vlastneniu a viera videniu. Príchod

Pána Ježiša nám prinesie úplné spasenie. Očakávame ho z neba ako Spasiteľa, ktorý premení telo nášho poníženia, aby sa stalo podobným jeho telu slávy (Filipským 3:21). Z 1. Tesalonickým 4:16-17 vieme, že sám Pán zostúpi z neba a vezme si nás k sebe, aby sme boli navždy s ním. 1. Korintským 15 prezrádza, v akom stave budeme. Mŕtvi vstanú neporušiteľní a my budeme premenení.

Po tom, čo si nás Pán vezme, aby sme boli s ním v nebi v telách slávy, podobných jeho telu slávy, zjavíme sa s ním. Potom skúška našej viery bude nám na slávu a česť. Zjavíme sa s ním v sláve (Kolosenským 3:4). Spasenie sa nám prinesie tým, že budeme vzatí z každej okolnosti, ktorá je proti nám, k Pánovi, kde je on. A tak čítame v Rímskym 13:11, že naše spasenie je nám bližšie ako vtedy, keď sme uverili. Toto spasenie bude skutočným vyslobodením.

Spasenie duše je niečo celkom odlišné od tohto, a v dňoch, keď boli napísané listy Petra, bolo niečím celkom novým. Musíme byť starostliví a dávať si pozor, aby sme hovorili o všetkom tak, ako hovorí Písmo. Spasenie je niečo oveľa viac ako odpustenie hriechov. Ono zahrnuje skutočnosť, že duša prichodí pod vládu Pána Ježiša a takto prežíva praktické vyslobodenie od všetkého, čo by ju držalo v otroctve, či je to svet alebo hriech alebo telo alebo každá slabosť alebo tlak okolností. Potrebujeme spasenie duše.

Mnohé vyslobodenia spoznal Izrael za dávnych čias – ich exodus z Egypta, ich opakujúce sa vyslobodenia v dňoch Sudcov, víťazstvá Dávida, Jozafata, Ezechiáša, oživenie či obnovenie v dňoch Nehemiáša. Ale toto boli vyslobodenia spojené s časnými alebo pozemskými okolnosťami. Ale byť ponechaný v okolnostiach tlaku a predsa mať vyslobodenie duše, dané mocou Božou, bol naozaj triumf! Práve toto robí pravé kresťanstvo takým obdivuhodným. Milénium, tisícročné kráľovstvo nie je známe v našich okolnostiach, ani vo svete. Celkom určite

nie! Ale jeho požehnanie je známe v duši veriaceho, tým, že je privedený pod Pánovu vládu. Dosahujeme cieľ svojej viery, spasenie duší.

Malcolm W. Biggs

(1875-1941)